

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **R. L.**, bytem, zastoupeného JUDr. Alenou Malachovou, advokátkou se sídlem advokátní kanceláře Studentská 946/4, 669 02 Znojmo, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.3.2014, sp.zn. SZ/236/2014/4S-JMK, č.j. MPSV-UM/2187/14/4S-JMK,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 18.3.2014, sp.zn. SZ/236/2014/4S-JMK, č.j. MPSV-UM/2187/14/4S-JMK, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

III. Odměna právní zástupkyně žalobce JUDr. Aleny Malachové, advokátky se sídlem Studentská 946/4, 669 02 Znojmo ve výši 3.900 Kč bude vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR pod č.j. MPSV-UM/2187/14/4S-JMK, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Brně ze dne 19.2.2014, č.j. 21307/2014/ZNO, kterým rozhodl úřad práce nepřiznat žalobci doplatek na bydlení a rozhodnutí úřadu práce bylo potvrzeno.

Úřad práce zdůvodnil své rozhodnutí tak, že při vyhodnocení nároku na doplatek na bydlení bylo zjištěno, že je na základě nájemní smlouvy žalobci pronajímána část nemovitosti o velikosti 2+1 a podle stavebního úřadu H. je pro danou nemovitost č.p. 22 uvedena pouze jedna bytová jednotka. V uvedené nemovitosti nebyla prokázána existence další bytové jednotky. Nájemní smlouva tedy nezakládá nárok na doplatek na bydlení, neboť nebyla uzavřena na samostatnou bytovou jednotku. S tímto právním názorem se žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 6.3.2014 zcela ztotožnil.

Žalobce opakovaně zdůrazňoval, že nepřiznání doplatku na bydlení v jeho případě je zcela nezákonné, odporující smyslu pomoci občanům v hmotné nouzi. Základními podmínkami pro přiznání doplatku na bydlení, jakožto dávky pomoci v hmotné nouzi, která společně s vlastními příjmy občana a příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení jsou tyto: 1) žadatel pobírá příspěvek na bydlení, 2) pobírá příspěvek na živobytí, 3) je osobou v hmotné nouzi a 4) je vlastníkem nebo nájemcem bytu.

Pokud je ze strany žalovaného tvrzeno, že žalobce není řádným nájemcem bytu, kdy z tohoto důvodu mu byla rovněž zamítnuta i žádost o příspěvek na bydlení, a pokud je tedy zpochybňována platnost smlouvy, kterou má žalobce uzavřenou s vlastníci bytu, pak zákon pamatuje na situace, kdy žadatel nemá nárok na klasický příspěvek na bydlení, jak je shora uvedeno, ale jedná se o případy, kdy žadatel není vlastníkem ani nájemcem bytu. Ve specifických případech může být nárok na doplatek na bydlení přiznán i bez splnění podmínky, kdy žadatel není vlastníkem nebo nájemcem bytu.

Z dokazování je zřejmé, že žalobce se trvale a dlouhodobě zdržuje na adrese H. č.p. 22, kde je nucen pravidelně měsíčně vynakládat výdaje spojené s bydlením, a to nájem (poplatek na užívání bytových prostor) 3.000 Kč, 750 Kč zálohu na energii a 250 Kč zálohu na vodu.

Jediným příjmem, který žalobce pravidelně měsíčně pobírá, je příspěvek na živobytí ve výši 4.460 Kč. Toto je v současné době jeho jediný zdroj příjmů, když se bez vlastního zavinění dostal do této velice svízelné a tíživé životní situace. Nikdy předtím nebyl odkázán na dávky státní sociální podpory, nikdy těchto dávek nezneužíval a vždy si prostředky k živobytí opatroval svou vlastní prací a svým úsilím.

Je zřejmé, že dle ust. § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. má nárok na doplatek na bydlení vlastník nebo nájemce bytu. Žalobce má za to, že bylo řádně prokázáno, že je nájemcem bytu, že má řádně uzavřenou nájemní smlouvu, která je zcela v souladu s příslušnými ustanoveními občanského zákoníku v jeho platném znění.

Žalobce opakovaně odkazuje na odůvodnění svého odvolání proti rozhodnutí úřadu práce, kde podrobně rozebral skutkový a právní stav věci, vyvracel argumenty stavebního úřadu týkající se tvrzení, že nemá uzavřenou nájemní smlouvu na samostatnou bytovou jednotku, což je podstatou pro nepřiznání příspěvku na bydlení v případě žalobce.

Žalobce znovu zdůrazňuje, že objekt č.p. 22 v obci H. je celý určen k bydlení, tedy i soubor místností, které má pronajaty. V této souvislosti odkázal na příslušná ustanovení

zákona č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu. Má zato, že ze strany příslušných orgánů došlo k záměrnému zaměňování pojmů „místnosti určené k trvalému bydlení“ a „samostatná bytová jednotka“. Poukázal na skutečnost, že doplatek na bydlení je běžně a bez problémů přiznáván osobám bydlícím na ubytovnách, v azylových domech apod. Zákon o pomoci v hmotné nouzi, jak žalobce uvedl, pamatuje i na specifické situace spojené s bydlením. V případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi rozhodnout, že za nájemce považuje pro účely doplatku na bydlení i osobu dlouhodobě užívající jinou než nájemní formu bydlení. Pokud tedy žalovaný zastává názor, že žalobce neužívá vyhrazené místnosti v objektu v H. č.p. 22 na základě nájemní smlouvy, pak nechť je věc posuzována jako specifický případ hodný zvláštního zřetele, kdy žalobci bude možno doplatek na bydlení přiznat právě z tohoto důvodu.

Pokud jde o důvody hodné zvláštního zřetele, poukázal žalobce na následující skutečnosti.

Jeho sociální postavení je od období měsíce listopadu 2013 velice tíživé, bez vlastního zavinění ztratil zaměstnání, je veden na úřadu práce a pobírá pouze příspěvek na živobytí. Z důvodu svého zdravotního stavu je osobou se změněnou pracovní schopností, čímž se možnost získání nového zaměstnání výrazně snižuje, neboť je ve volbě zaměstnání zdravotně výrazně omezen. Žalobce by případně souhlasil s vyžádáním své zdravotní dokumentace. Žalobce není schopen zajistit si z dávky, kterou pobírá, své základní životní potřeby. Od lékaře má přikázán dietní režim, tento však z finančních důvodů není schopen plně dodržovat, neboť správný dietní režim dle propočtu vychází zhruba na 1.500 - 2.000 Kč měsíčně. Tyto prostředky žalobce nemá. Zdůraznil, že nikdy před listopadem 2013 žalobce nebyl odkázán na dávky státní sociální podpory.

Pro úplnost dodal, že v souvislosti s podanou žádostí o doplatek na bydlení mu bylo sděleno, že se má přestěhovat na ubytovnu a doplatek mu bude přiznán v jakékoli výši - dle výše měsíčních plateb. Tento přístup žalobce považuje za velmi podivný, byť má oporu v zákoně. Pokud tedy bude bydlet na ubytovně, doplatek mu bude přiznán v jakékoli výši, a pokud si bydlení zajistí sám, byť za nižší cenu, nedostane jako příspěvek od státu nic. Odkázal na čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, z něhož vyplývá, že každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek.

Z výše uvedených důvodů, jakož i z důvodů uváděných žalobcem v průběhu celého správního řízení o posouzení jeho žádosti o přiznání doplatku na bydlení, má za to, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, a že byl zkrácen na svých právech a navrhol proto, aby soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalovaného ze dne 18.3.2014 zruší a věc vrátí tomuto orgánu k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Byla přezkoumána spisová dokumentace, z níž bylo zjištěno, že dne 20.1.2014 uplatnil u úřadu práce žalobce žádost o doplatek na bydlení. Žalobce byl posouzen samostatně.

V písemném vyjádření k podání žádosti o doplatek na bydlení žalobce uvedl, že tiskopis Informace o bytu má úřad práce k dispozici, neboť jej podával jako součást k žádosti o doplatek na bydlení ze dne 20.11.2013. Podle předmětného formuláře žalobce obývá dům s více bytovými

jednotkami na základě nájemní smlouvy. Z nájemní smlouvy vyplynulo, že pronajímatelka paní J. D. L., bytem, je výlučným vlastníkem domu č.p. 22 v k.ú., přičemž přenechává žalobci, jakožto nájemci, do užívání samostatnou bytovou jednotku o velikosti 2+1, umístěnou v samostatném objektu nemovitosti č.p. 22 v k.ú., a to včetně vybavení majetkem pronajímatele.

Nájemné bylo sjednáno dohodou ve výši 3.000 Kč měsíčně, úhrada za služby spojené s nájmem byla sjednána dohodou v paušální výši 1.000 Kč. K žádosti žalobce nově připojil doklad o úhradě nájmu, elektrické energie a vody za leden 2014 ze dne 10.1.2014 a doklady o nákupu tuhých paliv za leden 2014.

Nárok na doplatek na bydlení podle ust. § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu, byl jeho příjem (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší, než částka živobytí osoby (§ 24).

Žalobce v odvolání poukazuje na skutečnost, že doložil řádnou nájemní smlouvu uzavřenou podle ust. § 2236 občanského zákoníku. Dle občanského zákoníku lze jako byt označit a v režimu nájemní smlouvy pronajmout jakýkoliv objekt a prostor.

Předmětem úpravy občanského zákoníku, jsou vzájemná práva a povinnosti osob vytvářející ve svém souhrnu soukromé právo. Občanský zákoník také řeší majetková práva relativní, mezi které náleží závazky, zejména smlouvy, upravuje práva a povinnosti stran. Stranami nájemní smlouvy jsou pronajímatel a nájemce. Definice bytu v občanském zákoníku, na kterou žalobce odkazuje, je uvedena ve zvláštním ustanovení o nájmu bytu a nájmu domu, slouží k účelu uzavření nájmu, resp. nájemní smlouvy, která je tradičním institutem soukromého práva a náleží k nejčastěji frekventovaným právním důvodům užívání cizí věci.

Žalovaný ani úřad práce v napadeném rozhodnutí nezpochybňuje platnost ani obsah uzavřené nájemní smlouvy jako výlučného institutu soukromého práva, ani nezasahuje do práva žalobce na uzavření nájemní smlouvy, rovněž tak nezasahuje do práva na užívání bytové jednotky v nemovitosti č. p. 22, H.

Žalobce se v odvolání dovolává zejména nového občanského zákoníku jako právní normy, která však upravuje práva občanská. Oblast pomoci v hmotné nouzi upravuje speciální zákon, a to zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi ve spojení se zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů. Obecné právní předpisy se používají v případě, pokud tuto oblast speciální zákon či zvláštní předpis přímo neupravuje. Podle ust. § 1 odst. 2 správního řádu, tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.

Zákon o pomoci v hmotné nouzi vychází z definice bytu, která je uvedena v ust. § 4 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb., podle kterého se bytem pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností, popřípadě jednotlivá místnost, který podle **rozhodnutí stavebního úřadu** svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení.

Podle ust. § 3 písm. g) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů, se bytem rozumí soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen.

Pro úřad práce je nezbytné požadovat stanovisko příslušného katastrálního či stavebního úřadu, na základě jehož vyjádření je možné posoudit, zda je objekt nemovitosti určen k bydlení, a zda se v takovém objektu nachází byt.

Úřad práce obdržel dne 9.1.2014 sdělení Obecního úřadu H., stavebního úřadu I. stupně, o počtu bytových jednotek v nemovitosti č. p. 22, H., a to na základě požadavku žalobce, který vznesl na příslušném stavebním úřadu. Z tohoto sdělení vyplynulo, že dne 7.1.2014 obdržel stavební úřad v H. od žalobce žádost o potvrzení existence druhé bytové jednotky č. p. 22, H. Podle stavebního úřadu je pro danou nemovitost č. p. 22, H., na p.č. 417 k. ú. H., ve vlastnictví paní J. D. L., , uvedena pouze jedna bytová jednotka. Pro daný objekt neexistuje žádná dokumentace, ani povolení prokazující existenci další, tj. druhé bytové jednotky. Stavební úřad tuto skutečnost sdělil žalobci ústně dne 8.1.2014.

Vzhledem k výše uvedenému úřad práce rozhodl doplatek na bydlení žalobci nepřiznat, neboť v nemovitosti č. p. 22, H. je podle sdělení stavebního úřadu H. uvedena pouze jedna bytová jednotka. Podle ust. § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi žalobce není vlastník nemovitosti č. p. 22, H., a ani nájemce bytu dle doložené nájemní smlouvy, neboť dle sdělení stavebního úřadu H. je v nemovitosti uvedena pouze jedna bytová jednotka. Ačkoliv je předmětem nájmu byt 2+1 se samostatným vstupem a vlastním sociálním zařízením, je tento byt součástí jedné bytové jednotky v uvedené nemovitosti. Žalobce na základě nájemní smlouvy nesplňuje podmínky pro přiznání doplatku na bydlení. Předmětnou nájemní smlouvu proto není možné akceptovat pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi - doplatek na bydlení, protože se jedná o nájemní smlouvu, která se vztahuje na část jedné bytové jednotky v nemovitosti určené k bydlení, nikoli na celou bytovou jednotku.

Žalobce poukázal na výpis z katastru nemovitostí, ze kterého je zřejmé, že celá nemovitost je určena k bydlení, logicky tedy i ta část, kterou má žalobce pronajatu na základě platné nájemní smlouvy. Jedinou podmínkou je splnění požadavku na trvalé bydlení, nikoliv tedy kolaudace na samostatnou bytovou jednotku. Žalovaná nezpochybňuje tvrzení žalobce, že pronajatý byt splňuje požadavky na trvalé bydlení, znovu však konstatuje, že tento byt je součástí jedné bytové jednotky v nemovitosti č.p. 22, H., která je určena k bydlení. Podkladem bylo sdělení stavebního úřadu potvrzující existenci pouze jedné bytové jednotky pro uvedenou nemovitost.

Podle ust. § 8 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely doplatku na bydlení je okruh společně posuzovaných osob shodný jako u příspěvku na bydlení poskytovaného podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. V žádosti o doplatek na bydlení musí žadatel uvést všechny osoby, které s ním užívají byt. Orgán pomoci v hmotné nouzi pak určuje okruh společně posuzovaných osob, případně stanovuje, zda v odůvodněných případech na žádost žadatele některou osobu z okruhu vyloučí. Žádost o doplatek na bydlení tak v tomto případě může uplatnit vlastník bytu, konkrétně nemovitosti s jednou bytovou jednotkou, paní J. D. L.

Žalobce v odvolání uvedl pojem místností určené k trvalému bydlení s tím, že je účelově zaměřován s pojmem samostatná bytová jednotka. Podle občanského zákoníku lze nájemní smlouvu uzavřít také k jednotlivé místnosti. Postup orgánu pomoci v hmotné nouzi stanovuje zákon o pomoci v hmotné nouzi a zákona o životním a existenčním minimu, který ukládá nutnost posouzení, zda objekt, ve kterém se místnost nachází, svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení, rovněž tak určuje okruh společně posuzovaných osob. Pro standardní formu bydlení, jakou je užívání bytu na základě nájemní smlouvy, platí postup - pro jednu bytovou jednotku jedna nájemní smlouva a jeden doplatek na bydlení.

Žalobce následně namítá, že doplatek na bydlení je přiznáván osobám bydlícím na ubytovnách, v azylových domech a podobných zařízeních.

Podle ust. § 33 odst. 5 zákona o hmotné nouzi v případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi určit, že za nájemce považuje pro účely doplatku na bydlení i osobu dlouhodobě užívající jinou než nájemní formu bydlení. Za případ hodný zvláštního zřetele se považuje též ubytování osob v domovech pro seniory, domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech se zvláštním režimem a v chráněném bydlení podle zákona o sociálních službách. Za jinou formu bydlení lze dále považovat bydlení v podnájmu, v ubytovnách různého typu a další specifické formy bydlení. Hodnocení případů hodných zvláštního zřetele je plně v kompetenci úřadu práce.

Žalobce poukazuje na smysl existence zákona o pomoci v hmotné nouzi, kterým je řešení situace občanů, kteří se ocitli v těžké životní a sociální situaci a předcházení sociálního vyloučení osob a bezdomovectví. Zmiňuje Evropskou sociální chartu, podle které má každý právo na bydlení, odvolává se na Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, který zakládá právo každého jednotlivce na přiměřenou životní úroveň pro něj a jeho rodinu, zahrnuje v to dostatečnou výživu, šatstvo a byt, a na neustálé zlepšování podmínek.

Předmětem úpravy zákona o pomoci v hmotné nouzi je poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek (uvedeno v čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi. Žalobce je příjemcem opakované dávky příspěvku na živobytí, částka životního minima jednotlivce činí podle ust. § 2 zákona č. 110/2006 Sb. měsíčně 3.410 Kč. Tento zákon stanoví životní minimum jako minimální hranici peněžních příjmů osoby k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb a existenční minimum jako minimální hranici příjmů osoby, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití.

Podle ust. § 2 odst. 1 pro účely posuzování stavu hmotné nouze se příjmy a sociální a majetkové poměry osoby, která žádá o dávku, posuzují společně s příjmy a sociálními a majetkovými poměry dalších osob. Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi se celkovými sociálními a majetkovými poměry rozumí podíl rodiny na trvání stavu hmotné nouze, do kterého se osoba dostala. Při posuzování celkových sociálních a majetkových poměrů příslušný orgán pomoci v hmotné nouzi posuzuje také využívání jiného než vlastního majetku, které umožňují zpravidla osoby blízké.

Podle nájemní smlouvy žalobce využívá jiného než vlastního majetku, když na základě nájemní smlouvy užívá k bydlení byt 2+1 v nemovitosti, jejímž vlastníkem je paní J. D. L., která předmětnou nemovitost rovněž užívá k bydlení. Žalobce je příjemcem opakované dávky pomoci v hmotné nouzi příspěvku na živobytí, který slouží k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Touto dávkou jsou žalobci zajištěny státem garantované základní životní podmínky.

Osobou ohroženou sociálním vyloučením je dle výkladu zákona o pomoci v hmotné nouzi osoba, která v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci. Jde zejména o osoby propuštěné z výkonu zabezpečovací detence, z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody, po ukončení léčby chorobných závislostí, propuštěné ze zdravotnického zařízení poskytovatele zdravotních služeb, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti, je propuštěna ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, resp. v 19 letech, nebo nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez přístřeší, nebo je osobou, jejíž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby.

Žalovaný znovu konstatoval, že platnost nájemní smlouvy není správními orgány zpochybňována. Žalobce je nájemcem bytu 2+1, který je rozhodnutím stavebního úřadu určen k bydlení, tvoří však součást jedné bytové jednotky v nemovitosti určené k bydlení, v níž má podle nájemní smlouvy bydliště také pronajímatelka, paní J. D. L. společně s dětmi a matkou a dále pan P. R. Tento fakt je žalovanému znám z předešlých řízení, jedná se o skutečnost známou správnímu orgánu z úřední činnosti.

Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že 7.1.2014 bylo provedeno v místě bydliště žalobce sociální šetření, z něhož vyplynulo, že žalobce žije v samostatné části domu o místnostech 2+1, v další části záznamu je v minimální míře zapsáno vybavení bytu. Úřad práce tak zjistil skutkový stav a ověřil údaje, které žalobce k žádosti o doplatek na bydlení uvedl a doložil. Sociálním šetřením bylo zejména prokázáno, že žalobce hospodář samostatně v oddělené části domu.

Vzhledem ke všem skutečnostem, které žalovaný uvedl, má za to, že žaloba není důvodná a navrhol, aby soud jako nedůvodnou žalobu zamítl.

Z připojeného správního spisu bylo zjištěno, že žalobce podal dne 20.1.2014 žádost o doplatek na bydlení, z níž vyplynulo, že bydlí na adrese H., P. 22. Z žádosti vyplynulo, že je samostatně posuzovanou osobou. Do spisu byl pak doložen doklad, a to výpis z katastru nemovitostí, z něhož vyplynulo, že vlastníkem domu P. 22, H. je J. D. L. Žalobce k žádosti předložil nájemní smlouvu uzavřenou mezi J. D. L. a žalobcem o nájmu bytu, kdy pronajímatel v nájemní smlouvě prohlásil, že je výlučným vlastníkem domu č.p. 22 v k.ú. H., pod adresou P. 22. Pronajímatel přenechává dle nájemní smlouvy nájemci do užívání samostatnou bytovou jednotku o velikosti 2+1, umístěnou v samostatném objektu nemovitosti – domu č.p. 22, pod adresou P. 22, H. (dále jen byt). Byt sestává z kuchyně, dvou pokojů, sociálního zařízení (koupelna s WC) a předsínky. Byt je vytápěn krbovými kamny. Byt je vybaven majetkem pronajímatele (v nájemní smlouvě uvedeno zařízení jednotlivých

místností včetně sociálního zařízení). Nájemní smlouva se uzavírá na dobu neurčitou, počínaje dnem 23.10.2013. Ve smlouvě bylo dohodnuto nájemné v částce 3.000 Kč měsíčně za veškeré pronajaté prostory a platba za odběr elektrické energie a vody byla sjednána dohodou v paušální výši 1.000 Kč.

Ve spise se pak nachází i záznam ze sociálního šetření provedeného pracovníky Úřadu práce – krajské pobočky v Brně 7.1.2014, v němž je uvedeno, že tohoto dne bylo provedeno sociální šetření a bylo zjištěno, že žalobce žije v samostatné části domu o místnostech 2+1. Žalobce sdělil, že následující den doloží potvrzení stavebního úřadu, že jde o samostatnou bytovou jednotku. Dále uvedeno, že sociálním šetřením bylo zjištěno, že žalobce vytápí domácnost tuhými palivy za pomoci kamen. V domácnosti dále používá elektřinu a vodu a dále pak bylo zjištěno, že v domácnosti žadatele o dávku se nachází lednička a pračka.

Ve spise se nachází pak sdělení Obecního úřadu H., Stavební úřad z 9.1.2014, v němž na žádost žalobce sděloval stavební úřad, že v Registru územní identifikace adres a nemovitostí je pro danou nemovitost č.p. 22, H., na p.č. 417 v k.ú. H., ve vlastnictví paní L. D. J., uvedena pouze jedna bytová jednotka.

19.2.2014 Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Znojmo pod č.j. 21307/2014/ZNO vydal rozhodnutí, kterým nepřiznal žalobci doplatek na bydlení, když z odůvodnění vyplynulo, že z nájemní smlouvy doložené žalobcem bylo zjištěno, že je mu pronajímána část nemovitosti o velikosti 2+1 (dle nájemní smlouvy samostatná bytová jednotka na adrese P. 22, H.). Vzhledem ke skutečnosti, že v katastru nemovitostí nebylo patrné, že by výše uvedená nemovitost byla zkoulaudována na dvě samostatné bytové jednotky, bylo potřeba doložit potvrzení stavebního úřadu, zda je část nemovitosti, na kterou má žalobce uzavřenou nájemní smlouvu, samostatnou bytovou jednotkou. Dle vyjádření stavebního úřadu z 9.1.2014, které si orgán pomoci v hmotné nouzi vyžádal od Stavebního úřadu H., je v Registru územní identifikace adres a nemovitostí pro danou nemovitost uvedena pouze jedna bytová jednotka. Zároveň uvádí, že pro daný objekt neexistuje žádná dokumentace, ani povolení prokazující existenci další, tj. druhé bytové jednotky. Ve vyjádření účastníka správního řízení ze dne 18.2.2014 žalobce mimo jiné uvádí: „Pronajme-li pronajímatel byt k bydlení vhodný a zdravotně způsobilý, i přestože není rozhodnutím stavebního úřadu určen k bydlení, půjde přesto dle ustanovení nového občanského zákoníku o platný nájem bytu“. Dle § 2236 odst. 1 nového občanského zákoníku se bytem rozumí místnost nebo soubor místností, který je součástí domu, tvoří obytný prostor a jsou určeny a užívány k účelu bydlení. Ujednají-li si pronajímatel s nájemcem, že k obýváním bude pronajímat jiný než obytný prostor, jsou strany zavázány stejně jako by byl pronajat obytný prostor. Ve výše uvedeném vyjádření účastníka řízení žalobce dále uvádí: „existence řádné nájemní smlouvy znamená existenci platného nájmu bytu“.

Dle výše uvedeného má žalobce dle nového občanského zákoníku uzavřenou platnou nájemní smlouvu. Platnost nájemní smlouvy orgán pomoci v hmotné nouzi nijak nezpochybňuje.

Při zjišťování nároku na dávku hmotné nouze – doplatek na bydlení, jsou ale stále v platnosti zákony č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi a č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. V rozhodnutí pak úřad práce konstatoval § 33 odst. 1 zákona č.

111/2006 Sb. a § 4 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb., dle něhož se bytem rozumí soubor místností, popř. jednotlivá místnost, který podle rozhodnutí stavebního úřadu svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení.

Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce nemá dle vyjádření stavebního úřadu uzavřenou nájemní smlouvu na samostatnou bytovou jednotku, nezakládá tato nájemní smlouva nárok na doplatek na bydlení dle § 33 zákona č. 111/2006 Sb.

Stejný názor ve věci pak zaujal i žalovaný ve svém rozhodnutí, tedy rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu.

Po podání žaloby pak žalobce do spisu založil sdělení Obecního úřadu H., stavební úřad I. stupně z 15.7.2014, v němž sděloval tento stavební úřad, že souhlasí se změnou v užívání stavby rodinný dům čp. 22 o jedné bytové jednotce v H. na pozemku p.č. 417 katastrální území H. na další bytovou jednotku.

Žalobce pak do spisu dále založil rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně, č.j. 61662/2014/ZNO vydané 11.8.2014, kdy úřad práce rozhodl tak, že žalobci přiznal doplatek na bydlení ve výši 4.466 Kč měsíčně od května 2014, z jehož odůvodnění mimo jiné vyplývá, že z prohlášení majitelky nemovitosti v H., P. 22, paní D. L. vyplývá, že v uvedené nemovitosti od 1.1.2014 do 15.7.2014 neproběhly žádné stavební úpravy, přičemž z vyjádření stavebního úřadu I. stupně, Obecního úřadu H., ze dne 15.7.2014 vyplývá souhlas uvedeného úřadu se změnou užívání stavby na adrese P. 22, H., když stavební úřad uvádí v uvedené nemovitosti existenci další bytové jednotky se samostatným vstupem ze dvora o velikosti 65,95 m². Dále předložil soudu do spisu žalobce rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 14.8.2014, č.j. 299929/14/ZN, kdy rozhodl přiznat žalobci dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ve výši 2.637 Kč měsíčně ode dne 1.1.2014 do 30.6.2014 a dále rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 25.11.2013, č.j. MPSV-UP/6812199/13/HMN o přiznání příspěvku na živobytí žalobci ve výši 3.410 Kč od 1.11.2013 a dále rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 7.5.2014, č.j. 39940/2014/ZNO o zvýšení příspěvku na živobytí z částky 3.410 Kč na částku 3.460 Kč měsíčně ode dne 1.5.2014.

V podání Krajskému soudu v Brně z 18.8.2014 žalobce sděloval ohledně zaslaných rozhodnutí, které nyní soud citoval, že tyto listinné důkazy dokládají, že mu žalovaný v jiných žádostech přiznal dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení a dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení i za období, kdy ještě nebyl vydán „Souhlas se změnou v užívání stavby“, který vydal Obecní úřad H., Stavební úřad I. stupně. Je tedy evidentní dle žalobce, že i době, na kterou se vztahuje jeho žaloba, existoval zde nárok na dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení.

Skutková zjištění a právní posouzení soudem.

Žaloba je důvodná.

Oba správní orgány opíraly své rozhodnutí o ust. § 33 zákona č. 111/2006 Sb., když dle správních orgánů bylo zjištěno, že na základě nájemní smlouvy je žalobci pronajímána

část nemovitosti o velikosti 2+1, přičemž z potvrzení Stavebního úřadu H. vyplývá, že v uvedené nemovitosti je pouze jedna bytová jednotka, když existence další bytové jednotky nebyla prokázána.

Podle ust. § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi, ve znění platném k datu vydání rozhodnutí, nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu byl

- a) jeho příjem (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší, než částka živobytí osoby (§ 24), nebo
- b) příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší, než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24).

Podle § 1 odst. 1 zákona o hmotné nouzi tento zákon upravuje poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi. Podle čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod každý, kdo je v hmotné nouzi, má nárok na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek.

Krajský soud v Brně nesouhlasí s tím, že žalobce by nesplňoval podmínky § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Ze skutečností uváděných samotným žalobcem a z předložené nájemní smlouvy z 23.10.2013 vyplývá, že vlastnice nemovitosti v H., na adrese P. 22, paní J. D. L. pronajala žalobci ve svém domě samostatnou bytovou jednotku o velikosti 2+1, umístěnou v samostatném objektu nemovitosti – domu čp. 22 pod adresou: P. 22, H. (dále jen byt, který dle popisu sestává ze dvou pokojů, kuchyně, sociálního zařízení/koupelna s WC/a předsín, když byt je vytápěn krbovými kamny). Skutečnosti popsane v nájemní smlouvě pak byly navíc potvrzeny pracovníky úřadu práce, kteří prováděli 7.1.2014 v uvedené nemovitosti sociální šetření a zjistili, že žalobce žije v samostatné části domu o místnostech 2+1, domácnost je vytápěna kamny na tuhá paliva, v domácnosti žalobce používá elektřinu a vodu a bylo zjištěno, že v domácnosti žalobce se nachází lednice a pračka.

Přesto, že záznam ze sociálního šetření provedený dne 7.1.2014 pracovníky úřadu práce je velmi stručný, není v rozporu s tím, co v průběhu správního řízení tvrdí sám žalobce, a co vyplývá i z uzavřené nájemní smlouvy.

Soud má tedy za prokázané, že žalobce je nájemcem bytu, který užívá na základě předložené nájemní smlouvy, přičemž je zřejmé, že užívá bytovou jednotku o velikosti 2+1 s příslušenstvím. Soud uvádí, že vzhledem k tomu, že byt užívá na základě nájemní smlouvy, není tedy vlastníkem nemovitosti v H. čp. 22 a jako takový se rozhodně nezajímá na Obecním úřadu v H., zda v uvedeném domě je vedena jedna bytová jednotka nebo vícero bytových jednotek. Z toho co bylo zjištěno, je však nepochybné, že v uvedeném domě žalobce užívá samostatnou bytovou jednotku o velikosti 2+1 za dohodnutou úplatu a společně s ním, jak bylo zjištěno, v uvedeném bytě nikdo nebydlí.

Nebylo tedy prokázáno, že by užíval pouze část bytu, např. jednu obytnou místnost z bytu, je evidentní, že užíval byt, přičemž termín „byt“ není v zákoně o hmotné nouzi uveden, není zde tedy popsáno, co je to byt.

Logicky však, pokud žalobce užívá samostatnou bytovou jednotku v určité části domu, kde je samostatná předsín, kuchyň, obývací pokoj, ložnice i příslušenství, nemůže to být v obecném povědomí nic jiného, než užívání bytu.

Soud se tedy neztotožnil s názorem úřadu práce ani žalovaného, že žalobce v nemovitosti v H. čp. 22 neužívá byt, protože se v domě nachází dle sdělení stavebního úřadu pouze jedna bytová jednotka.

Navíc pak žalobce po podání žaloby předložil sdělení Obecního úřadu H., Stavební úřad I. stupně z 15.7.2014, v němž je uvedeno, že na základě záměru vlastnice nemovitosti započít se změnou v užívání stavby: Rodinný dům čp. 22 o jedné bytové jednotce v H. na pozemku p.č. 417 katastrální území H. na další bytovou jednotku, stavební úřad dle § 127 odst. 2 stavebního zákona sdělil, že se změnou v užívání v rozsahu uvedeném v oznámení souhlasí, když zjistil, že v I. nadzemním podlaží objektu jsou vytvořeny dvě bytové jednotky o skladbě 2+KK+1+1 o celkových zastavěných plochách 135,8m² a 65,95m² s vlastními vstupy ze dvora a sociálními zázemími.

Soud zde uvádí, že vzal tedy za jednoznačně prokázané, že v době, kdy žalobce podával žádost na doplatek na bydlení, bydlel v rodinném domě čp. 22 v H. a užíval samostatnou bytovou jednotku, tedy byt o rozloze 2+1 s příslušenstvím, samostatně vytápěný, s vlastním vchodem, byt, ve kterém byla zavedena elektřina i voda, což bylo zjištěno i úřadem práce.

Pokud by posouzení věci bylo takové, že žalobce v této době neužíval na základě nájemní smlouvy byt, bylo by dle názoru soudu takovéto posouzení v rozporu se smyslem zákona o hmotné nouzi i v rozporu s citovaným článkem Listiny základních práv a svobod.

V souladu s tímto názorem soudu je i rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně vydané 11.8.2014, kterým byl žalobci přiznán doplatek na bydlení od měsíce května 2014, tedy ještě i za období než byl vydán „Souhlas se změnou v užívání stavby“, který vydal Obecní úřad H., Stavební úřad I. stupně dne 15.7.2014.

Soud proto dle § 78 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrací tomuto orgánu k dalšímu řízení.

Ve věci bude třeba vydat nové rozhodnutí ve věci doplatku na bydlení žalobci, přičemž při vydání nového rozhodnutí správní orgány věc posoudí tak, že v době podání žádosti o doplatek na bydlení žalobce užíval samostatně byt o velikosti 2+1 v rodinném domě čp. 22 v H.

Pokud pak jde o náklady řízení, soud rozhodl tak, že účastníkům náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť úspěšný žalobce náklady řízení nežádal (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

Žalobci však byl usnesením Krajského soudu v Brně z 24.4.2014 ustanoven zástupce, advokátka JUDr. Alena Malachová, kdy ustanovenému zástupci odměnu za zastupování i hotové výdaje platí stát.

V případě zástupkyně žalobce se jedná o takovéto náklady řízení - příprava a převzetí věci, seps doplnku žaloby a porada s klientem 26.5.2014 přesahující jednu hodinu, tedy tři úkony právní pomoci (dle vyhl. č. 177/1996 Sb. za jeden úkon 1.000 Kč) a dále 3x režijní paušál po 300 Kč, tedy celkem 3.900 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. února 2015

JUDr. Jana Kubenová
samosoudkyně